

Пушкарська Інна Василівна, учителька історії та правознавства Смілянської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №12 Смілянської міської ради Черкаської області

Модельна навчальна програма

«Історія України. 7-9 класи»

для закладів загальної середньої освіти

(авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А.,
Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)

7 клас

Історія України

Підсумковий тест за рік

Варіант 1

Початковий та середній рівні

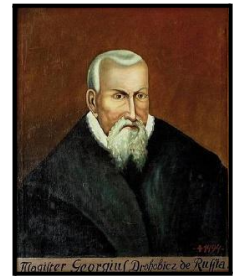
Завдання 1- 4 з вибором однієї правильної відповіді

1. Визначте рік утворення Кримського ханства.

- А 1480 р.
- Б 1478 р.
- В 1441 р.
- Г 1428 – 1430 рр.

2. З'ясуйте, у чому полягає внесок Юрія Дрогобича (Котермака) в історію.

- А організацією звияжних воєнних походів
- Б започаткуванням жанру полемічної літератури
- В ініціюванням укладення Люблінської унії
- Г науковою діяльністю в європейських університетах



3. Визначте учасників підписання Кревської унії.

- А Литва та Польща
- Б Литва та Московське князівство
- В Польща та Угорщина
- Г Польща та Московське князівство

4. Що із вказаного передбачала Городельська унія.

- А заборону православ'я
- Б самостійність Литви, проте під зверхністю польського короля
- В рівноправ'я православ'я та католицизму в Литві
- Г об'єднання Польщі та Литви в єдину державу

5. Прочитайте вірш і визначте ім'я князя.

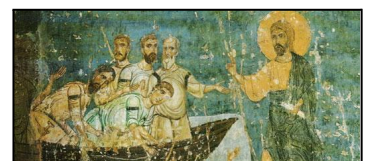
Нову христову віру дав
І срібну гривну карбував,
На Бузі місто збудував,
Один три прізвища він мав.
То хто ж така оця людина,
Яку так славить Україна?

(Відповідь упишіть з великої літери в Н.в., кількість клітинок НЕ відповідає кількості літер у правильній відповіді.)



6. Назвіть поняття, що відповідає визначенню:

«Картина написана водяними фарбами на вогкій свіжій штукатурці».



(Відповідь упишіть з малої літери в Н.в., кількість клітинок НЕ відповідає кількості літер у правильній відповіді.)

7. Розв'яжіть хронологічну задачу: обчисліть рік описаної в тексті події.

У 988 році князь Володимир запровадив християнство як державну релігію Русі-України. Через 120 років онук Ярослава Мудрого Святополк заснував Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві. **У якому році відбулась указана подія?**

(Відповідь упишіть тільки арабськими цифрами.)

8. Установіть історичну подію, про яку йдеться у літописі.

«І говорили вони один одному, кажучи: «Пощо ми губимо Руську землю, самі проти себе зваду маючи? А половці землю нашу розносять і радіють, що межі нами війна донині. Відтепер з'єднаймося в одне серце і обережімо Руськую землю. Кожен хай держить отчину свою...».

А з'їзд князів у Любечі

Б підписання миру

В виникнення триумвірату Ярославичів

Г укладення договору з Візантією

9. Ознайомтесь з історичним джерелом та встановіть ТРИ фактори, які стали причиною політичної роздробленості Русі.

«...Русь була роз'єднана і роздерта внутрішніми міжусобицями. ...Слабі твердині падали, більше через зраду і підкупство, ніж силою поборені». (Повість «Захар Беркут» І. Франко)

А панування натурального господарства

Б послаблення зовнішнього тиску кочових племен

В становлення міст як політичних центрів князівств

Г запровадження християнства на Русі

Д посилення централізованої князівської влади

Е формування вотчинних князівських володінь

Є укладення «Уставу»

10. Прочитайте уривок з Літопису Руського і дайте відповіді на запитання.

«...А на завтра прийшли [монголи] на них, і була битва межі ними велика. Люди тим часом вибігли і на церкву, і на склепіння церковне з пожитками своїми, [і] од тягара повалилися з ними стіни церковні, і так укріплення було взяте [татарськими] воями...»

10.1. Коли відбулася вказана подія? (Відповідь упишіть тільки числом.)

10.2. Назвіть ім'я хана, який керував монгольськими військами.

(Відповідь упишіть з великої літери в Н.в.)



11. Пригадайте події, зображені на карті, та визначте ім'я князя, який відіграв провідну роль в організації цих походів.

- А Ярослав Мудрий
- Б Володимир Мономах
- В Ярослав Осмомисл
- Г Данило Галицький



Високий рівень

Запитання на встановлення відповідності.

12. Установіть відповідність між історичними діячами та фактами їх біографії.

1	Всеволод Ярославич 	А	Згідно з батьківським заповітом, після смерті Ярослава Мудрого посів Київський престол
2	Мстислав Великий 	Б	Батько Володимира Мономаха
3	Володимир Мономах 	В	Зійшов на престол у 60 річному віці (народився у 1053 році)
4	Ізяслав Ярославич 	Г	Був талановитим політиком. Вся його діяльність була спрямована на скасування Кревської унії

15.2. Визначте, коли відбулися події, описані у тексті.

- А початок XII ст.
- Б кінець XII ст.
- В початок XIII ст.
- Г кінець XIII ст.

15.3. Визначте українське народне прислів'я, ідейно наближене до цитати:

«Виправдовуючи свої дії, цей князь говорив: «Не можна безпечно їсти меду, не винищивши рою, не буде пахнути коріння, поки його не потовчеш».

- А Знищ ворога сьогодні, бо завтра нашкодить.
- Б Рідна сторона – мати, чужа – мачуха.
- В Пустився в бійку — чуба не жалій.
- Г Лучче смерть на полі, ніж життя в неволі.

Відповіді до Варіанту 1

№	Відповіді
1	В
2	Г
3	А
4	Б
5	Володимир
6	фреска
7	1108
8	А
9	А, В, Е
10	1. 1240 2. Батий
11	Б
12	1Б, 2Д, 3В, 4А
13	Б, Г, В, А
14	14.1. 1. Галицьке 2. Сіль 3. Ярослав 14.2. 3
15	15.1 Роман Мстиславич 15.2 В 15.3 А

Варіант 2

Початковий та середній рівні

Завдання 1- 4 з вибором однієї правильної відповіді

1. Продовжте твердження: «Князь Костянтин Острозький уславився як полководець у війнах із...».

- А кримськими татарами і Московським царством
- Б Польським королівством і Великим князівством Литовським
- В Угорським та Молдавським королівствами

Г Османською імперією та Тевтонським орденом

2. Укажіть рік проходження Любецького з'їзду князів.

А 1054

Б 1097

В 1113

Г 1125

3. Продовжте твердження: «Кримське ханство стало васалом...».

А Молдови

Б Угорщини

В Литви

Г Османської імперії

4. Укажіть країни, між якими відбулася Грюнвальдська битва.

А Литва та Польща

Б Тевтонський орден та монголо-татари

В Тевтонський орден і польсько-литовсько-руські війська

Г литовсько-польські війська та монголо-татари

5. Прочитайте вірш і визначте ім'я князя.

Імenna він прекрасне мав,

І ним себе прославив,

Також закони він писав

Для Руської держави.

Для європейських королів

Він тестем був і сватом,

На різних мовах говорив,

Та ще любив читати.

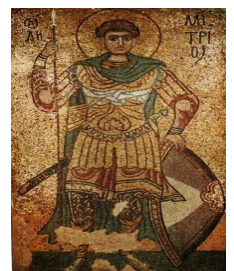


(Відповідь упишіть з великої літери в Н.в.)

6. Напишіть поняття, що відповідає змісту визначення.

«Зображення або візерунок із різнокольорового скла».

(Відповідь упишіть з малої літери в Н.в.)



7. Розв'яжіть хронологічну задачу: обчисліть, скільки років найдавнішій рукописній книзі.

Першу датовану рукописну книгу Київської Русі Остромирове євангеліє написано 1057 р.

(Відповідь упишіть тільки числом.)

8. Ознайомтесь з уривком із тексту «Слова о полку Ігоревім» та визначте за характеристикою добу.

«Перестали князі невірних воювати, стали один одному казати: «Се моє, а се теж моє, брате!» Стали вони діла великі вважати за великі, на себе самих підіймати чвари, – а невірних з усіх сторін находили, землю Руську долали...».

А Утворення Русі-України.

- Б Розселення племінних союзів східних слов'ян.
- В Політична роздробленість Русі-України.
- Г Золотоординське панування на південно-західних землях Русі.

9. Установіть ТРИ факти, які стосуються діяльності князя Володимира Мономаха.

- А Посилив централізовану владу київського князя.
- Б Призначив київським митрополитом Іларіона.
- В Доповнив «Руську правду» «Статутом...».
- Г Налагодив мирні стосунки з половцями.
- Д Віддав заміж чотирьох своїх дочок за іноземних володарів.
- Е Здійснив походи на Царгород у 1113-1115 роках.
- Є На деякий час припинив князівські усяобиці.

10. Ознайомтесь з історичним джерелом і виконайте завдання.

«Це був один з найзавзятіших боїв: він тривав кілька днів, але татари нарешті стали переможцями; половці й русичі зазнали цілковитої поразки. Ті, які встигли врятуватися, дісталися Русі у найнещаснішому вигляді». (Багдадський урядовець Алі Ібн-ал-Асір).

10.1. Коли відбулася вказана подія?

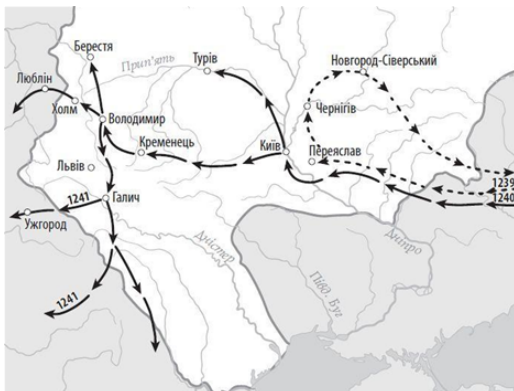
(Відповідь упишіть лише числом.)

10.2. Назвіть ім'я хана, який керував монгольськими військами.

(Відповідь упишіть з великої літери в Н.в.)



11. За наведеною картосхемою можна визначити

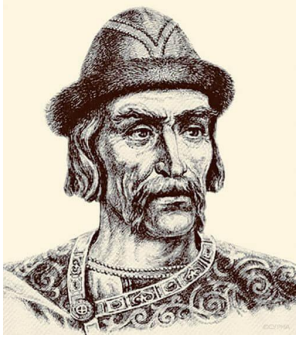
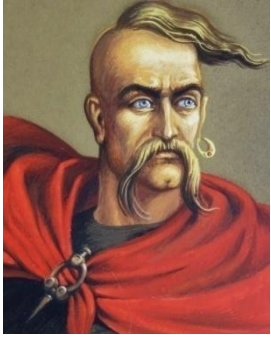
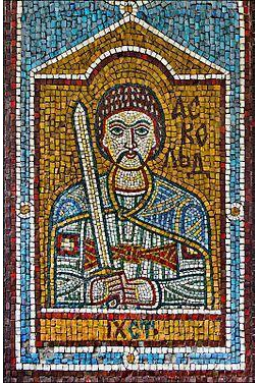


- А похід київського князя Володимира Великого на Червенські землі
- Б монгольський хан Батий – на землі Південно-Західної Русі
- В переяславський князь Володимир Мономах – проти половців
- Г литовський князь Ольгерд – на землі Західної Русі та Польщі

Високий рівень

12. Установіть відповідність між князями Русі-України та фактами їх біографії.

1	Князь Ігор Старий	А	Князь, який усі роки свого правління провів у походах та битвах. Завжди попереджав ворогів «Іду на ви». Історик
---	-------------------	---	---

			М.Грушевський назвав його «запорожцем на престолі»
2	Ярослав Мудрий 	Б	Упродовж свого 35 – річного правління цей князь об'єднав усі східнослов'янські землі в єдину державу. Здійснив адміністративну реформу і проголосив державною релігією на Русі християнство
3	Святослав Хоробрий 	В	Продовжив об'єднання Русі – України, започатковане його опікуном. Здійснював військові походи на Константинополь та Закавказзя. Загинув, збираючи данину з деревлян
4	Аскольд 	Г	Посів престол після тривалої боротьби зі своїми братами. За його правління було створено перший писаний збір законів «Руська Правда», розгромлено печенігів, засновано Київську метрополію
		Д	860 року здійснив успішний похід на Візантію. Прийняв християнство з частиною своєї дружини. 882 року загинув від прийшовшого варязького зверхника Олега

13. Установіть послідовність подій.

А битва на Синіх Водах

Б коронація Данила Романовича

В ліквідація Волинського удільного князівства

Г утворення Галицько-Волинського князівства

14. Прочитайте текст.

14.1. Відтворіть текст закодованого листа.

_____1 князівство – прикордонне князівство, яке межувало зі степом. Воно завжди перебувало під загрозою вторгнення _____2 племен. Саме з цими землями пов'язана перша в історії згадка назви «_____»3 в літописі під 1187р.

(Відповіді запишіть з великих літер у Н.в. у відповідній до тексту послідовності.)

14.2. Якою цифрою це князівство позначено на карті?

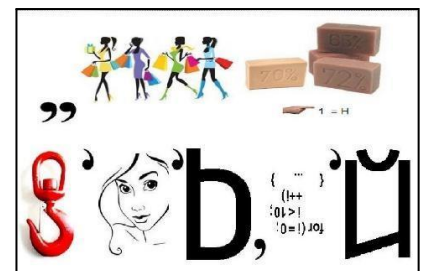


15. Ознайомтесь з історичним джерелом і виконайте завдання.

«Сей же король був князем добрим, хоробрим і мудрим, який спорудив города многі, і церкви поставив, і оздобив їх різноманітними прикрасами, і братолюбством він світився із братом своїм Васильком. Сей же був другим по Соломоні...».

«..... мусив їхати до ханського двору в Сарай над Волгою і був там досить прихильно прийнятий, але остаточно мусив визнати себе васалом хана. Які були умови підданства, докладно невідомо, – звичайно татари вимагали від підлеглих країн деяких контрибуцій й участі у воєнних походах. Таким способом ... врятував свою державу від руїни...».

15.1. Розгадайте ребус і дізнаєтеся, про кого йдеться у наведеному уривку.



15.2. Укажіть рік відвідування цим князем Золотої Орди.

- А 1223 р.
- Б 1238 р.
- В 1245 р.
- Г 1253 р.

15.3. Визначте українське народне прислів'я, ідейно наближене до цитати:

«Галицько-Волинський літопис так писав про цього князя: «...О, лихіша лиха честь татарська! ..., що був князем великим, володів із братом своїм Руською землею, Києвом, і Володимиром, і Галичем, і іншими краями, нині сидить на колінах і холопом себе називає!».

А Гість рідко буває, та багато бачить.
 Б У козака життя коротке, а слава вічна.
 В Сьогодні голову схилити, щоб завтра меч підняти.
 Г Вірний приятель — то найбільший скарб.

Відповіді до Варіанту 2

№	Відповіді
1	А
2	Б
3	Г
4	В
5	Ярослав
6	мозаїка
7	968
8	В
9	А, В, Є
10	10.1 1223 10.2 Чингісхан
11	Б
12	1В, 2Г, 3А, 4Д
13	Г, А, В, Б
14	14.1. 1. Переяславське 2. Половці 3. Україна 14.2. 2
15	15.1. Данило Галицький 15.2. В 15.3. В

Список використаних джерел

1. Володимир Великий фото. URL: <https://www.museumsun.org/person/13/>
2. Володимир Мономах фото. URL: https://risu.ua/kultura-kijivskoj-rusi-za-chasiv-volodimira-monomaha_n61120
3. Всеволод Ярославич фото. URL: <https://naurok.com.ua/rozdil-3-rus-ukra-na-u-drugiy-polovini-hi-pershii-polovini-hiii-st-pravlinnya-yaroslavichiv-384672.html>
4. Данило Галицький фото. URL: https://ninaavramenko.blogspot.com/p/blog-page_10.html
5. «Захар Беркут» Іван Франко (переказ). URL: <https://osvita.ua/school/literature/f/65666/>
6. Ізяслав Ярославич фото. URL: <https://stuki-druki.com/authors/Izyaslav-Yaroslavich.php>
7. Карти фото. URL: <https://test.izno.com.ua/trenuvalni-testi-z-kartami-dlya-zno-z-istori%D1%97/>
8. Князь Аскольд фото. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%B4>
9. Князь Ігор Старий фото. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%B3%D0%BE%D1%80_%D0%A0%D1%8E%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87
10. Князь Святослав Хоробрий фото. URL: <https://www.museumsun.org/person/10/>
11. Князь Ярослав Мудрий фото. URL: http://odnb.odessa.ua/img/novini_2013/photo_jm/1.jpg
12. Літопис Руський. URL: <http://litopys.org.ua/litop/lit23.htm>

13. Любецький з'їзд 1097. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%B5%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%B7%27%D1%97%D0%B7%D0%B4_1097
14. Мстислав Великий фото. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2_%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%B9
15. Походи монголів на Русь. URL:
<https://uahistory.co/pidruchniki/gisem-2020-ukraine-history-7-class/16.php>
16. Ребуси. URL: <https://naurok.com.ua/uploads/files/33389/308054.pdf>
17. Роман Мстиславич фото. URL:
<https://photo-lviv.in.ua/samoderzhets-vseji-rusy-abo-hidnyj-praprawnuk-volodymyra-monomaha/>
18. «Слово про похід Ігорів». URL: <https://osvita.ua/test/training/skorocheni-tvory/82324/>
19. Фрески. Мозаїки. URL:
<https://ukrartstory.com.ua/tekst-statti/mozajiki-i-freski-v-sistemi-ozdoblenija-xramiv-kijivskoji-rusi-kin-xi-poch-xii-st.html>
20. Хан Батий фото. URL:
<https://vseosvita.ua/library/prezentacia-batu-han-pohid-na-evropu-436613.html>
21. Чингісхан фото. URL:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B8%D0%BD%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%85%D0%B0%D0%BD>
22. Ярослав Мудрий фото. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%AF%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2_%D0%9C%D1%83%D0%B4%D1%80%D0%B8%D0%B9